

на индивида бъдат представени две ястия - солено и безсолно, той просто трябва да избере кое от двете е по-солено. В този случай може да се очаква, че отговорът на индивида няма да зависи от неговия конкретен вкус. Следователно за намиране на характеристиките на стимулите е добре да се използват оценки за различията между тях.

Съществуват различни методи за събиране на данни от такъв тип. Един от традиционните е методът на триадите, описан в Torgerson (1958). Търсим оценка за разстоянията между всеки два стимула от едно множество. На индивида се представя тройка стимули, като той трябва да реши кои два от тях най-много си приличат и кои два най-много се различават. Така от тези две отсъждения получаваме три връзки за трите стимула А, Б и В:

1. А повече прилича на Б отколкото на В.

2. Б повече прилича на А отколкото на В.

1. В повече прилича на А отколкото на Б.

На индивида се представят всички възможни тройки стимули. По този начин от броя на случаите, в които даден стимул е близък до друг, съотнесен към общия брой на случаите, може да се съди за близостта на двата стимула.

При така поставения проблем е необходима процедура, която въз основа на дадените разстояния между стимулите определя тяхното положение върху определена скала.

В разгледания случай с ястията е достатъчно върху една права да се подредят точки, като всяка точка съответства на едно ястие и подредбата на точките съответства на степеня на соленост на ястията.

Твърде често се оказва, че точките не могат да се наредят върху една права, така че разстоянията между тях да са такива, каквито са определените експериментално. Например ако разгледаме данни, представляващи времето за пътуване между всеки два града от една област (Сох и Сох, 1994), ще се окаже, че точките, представляващи градовете, няма да могат да се подредят върху една права. Но много добре ще се подредят, ако се разположат в равнина. Полученият резултат много ще прилича на картата на областта, в която са тези градове.

Тогава задачата на класическата процедура за многомерно скалиране се състои в:

1. Намиране на минималната размерност на множеството от точки.

2. Намиране проекциите на точките (стимулите) във всяко от направленията на полученото пространство с минимална размерност.

Често възниква и друг въпрос. Да предположим, че едни и същи стимули са представени на две групи хора или на два индивида. Възниква